

Др Александар В. Милетић, научни сарадник Института за новију историју Србије. Рођен у Алексинцу 1982. У родном граду завршио основну школу и гимназију, а студије историје на Филозофском факултету у Нишу. Докторирао на Филозофском факултету у Београду, на катедри за Историју Југославије, са темом *Политичка делатност Милована Ђиласа 1944–1954*. Ужа поља интереса везана су за спољну политику социјалистичке Југославије и делатности историјских личности. Живи и ради у Београду.

О Миловану Ђиласу и његовом политичком учинку је и до сада писано, али су изостала темељна и целовита историографска истраживања неопходна да би била сагледана политичка делатност те важне историјске личности. Ручкопис колеге Милетића испуњава једну важну саставницу из биографије те значајне историјске личности и подједнако важан сегмент спољнополитичких активности југословенске државе у преломним годинама 1950–1954. [...] Истраживање је показало да се сарадња са партијама западноевропске левице, у којој је Милован Ђилас играо важну улогу, одвијала на више нивоа, али да су кључни били они који су се тицали идеологије и политике. Размена међусобних искустава имала је важно место у целокупној сарадњи. Полемички однос је разоткривао позиције на којима су се Ђилас и његови саговорници налазили.

Из рецензије академика Љубодрага Димића

Колега Милетић је познат као поуздан и темељан истраживач политичке историје социјалистичке Југославије и сјајан познавалац политичке и партијске делатности Милована Ђиласа. Као један од најпознатијих дисидената социјалистичког света Милован Ђилас већ деценијама привлачи истраживачку пажњу низа домаћих и светских историчара, политиколога, социолога, филозофа и историчара књижевности. [...] Посматрајући Ђиласов рад као саставни део напора југословенских власти да изађу из политичке и економске изолације и успоставе тесне контакте са западним земљама, колега Милетић је настојао да темељном анализом утврди на који начин су везе с представницима западноевропске левице учиниле југословенске комунисте прихватљивим за западни свет и промениле постојећу слику о њима у западном јавном мњењу.

Из рецензије проф. др Александра Животића

Књига колеге Александра В. Милетића успешно је испунила научни задатак да, на један истовремено аналитички и информативан начин, осветли једну до данас увелико заборављени епизоду у историји спољне политике социјалистичке Југославије и политичког деловања једног од кључних људи почетне фазе тог режима – Милована Ђиласа. Југословенско приближавање Западу почетком 1950-их година, раније обрађивано од стране других историчара, овом књигом добило је једну потпуно нову, аутентичну идеолошку димензију о којој се није много писало или је била стављена у један сасвим другачији, често неадекватан контекст. У исто време, овом студијом личност Милована Ђиласа је коначно сагледана из једног сасвим другачијег угла, приближавајући нам тако запостављене појединости његовог интензивног дипломатског деловања...

Из рецензије др Јована Чавошког

ПРЕЛОМНА ВРЕМЕНА
МИЛОВАН ЂИЛАС И ЗАПАДНОЕВРОПСКА
СОЦИЈАЛИСТИЧКА И СОЦИЈАЛДЕМОКРАТСКА
ЛЕВИЦА 1950–1954

Александар
В. Милетић

АЛЕКСАНДАР В. МИЛЕТИЋ

ПРЕЛОМНА ВРЕМЕНА

МИЛОВАН ЂИЛАС И ЗАПАДНОЕВРОПСКА
СОЦИЈАЛИСТИЧКА И СОЦИЈАЛДЕМОКРАТСКА
ЛЕВИЦА 1950–1954

О Миловану Ђилас се доста писало, како у научној тако и публицистичкој продукцији. Међутим, мало пажње посвећивало се Ђиласовој политичкој делатности у сфери југословенске спољне политике, посебно у периоду успостављања веза и сарадње са западном социјалистичком и социјалдемократском левицом почетком 50-их година. Такође, и шира тематика почетка југословенске сарадње са западним социјалистима остала је недовољно третирана у историјској науци. На страницама ове књиге изложен је општи преглед сарадње југословенских комуниста са представницима најзначајнијих западних социјалистичких и социјалдемократских партија, док је улога Милована Ђиласа у тим процесима првенствено сагледана као активност високог југословенског званичника у функцији државне спољне политике.

Насловна фотографија:
Јосип Броз Тито, Сем Вотсон и
Милован Ђилас, септембар 1950
(Музеј Југославије).

ИНСТИТУТ ЗА НОВИЈУ ИСТОРИЈУ СРБИЈЕ
Библиотека „Студије и монографије“
Књига бр. 117

За издавача
Др Миле Бјелајац

Редакција
Др Владан Јовановић (главни и одговорни уредник)
Проф. др Мира Радојевић
Др Драган Богетић
Др Мирослав Перишић
Др Александар Раковић
Др Петар Драгишић
Др Александар Р. Милетић (секретар)

Рецензенти
Академик Љубодраг Димић
Проф. др Александар Животић
Др Јован Чавошки

Лектура и коректура
Јелица Војиновић

Техничко уређење и дизајн корица
Ђорђе Секерезовић

ISBN 978-86-7005-160-7

Copyright © 2019 by Aleksandar V. Miletić
All rights reserved

Објављивање књиге је помогло Министарство просвете, науке
и технолошког развоја Републике Србије

Александар В. Милетић

ПРЕЛОМНА ВРЕМЕНА

Милован Ђилас и западноевропска
социјалистичка и социјалдемократска левица
(1950–1954)

Београд, 2019.

САДРЖАЈ

Уводна разматрања	9
Идеолошки портрет Милована Ђиласа до 1949.	21
Приближавање Западу	33
Стратешки излаз: сарадња са Западом	33
Сарадња или преиспитивање?	43
Милован Ђилас и западноевропска левица	57
Југословенски комунисти и западноевропска левица	57
Путовање на Запад	84
Британски лабуристи	95
Француски социјалисти	143
Немачки социјалдемократи	172
Белгијска социјалистичка партија	186
Планови са „отпадницима“	196
Скандинавски социјалисти	202
Западноевропска левица и пад Милована Ђиласа	225
Закључак	253
Conclusion	267
Прилози	279
Извори и литература	325
Именски регистар	333